

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Основи психодіагностики»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *012 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *2, семестр – 4*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Марчук Лариса Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент; e-mail: larysa.marchuk@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Навчальна дисципліна «Основи психодіагностики» є складовою професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації і включена в структуру дисциплін за вибором студентів компонента установи вищої освіти типового навчального плану для спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта». В галузі освіти психодіагностика допомагає вирішувати завдання, пов'язані з контролем за інтелектуальними та особистісним розвитком учня, оцінкою шкільної зрілості, встановлення причин неуспішності, відбір у класи з поглибленим вивченням певних предметів, вирішення проблем дітей з девіантною поведінкою, конфліктних, агресивних тощо, здійснення професійної орієнтації. Предметом вивчення навчальної дисципліни є умови підвищення ефективності (продуктивності) процесу навчання шляхом максимального врахування особливостей психічних явищ в діяльності учнів і педагогів. В різних сферах життєдіяльності виникають питання, успішність вирішення яких залежить від врахування індивідуальних чи групових психологічних особливостей людей. У практиці навчання та виховання важливим є встановлення психологічних відмінностей між дітьми, створення нормального соціально-психологічного клімату в класі, для забезпечення ефективної професійної діяльності важливим є відбір за психологічними та психофізіологічними якостями особистості, основою для оптимального професійного самовизначення особистості часто виступає психологічний діагноз. У навчально-виховних закладах важливим етапом та засобом вирішення багатьох питань є психологічна діагностика.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психодіагностики» є формування у студентів уявлення про предмет і методи психодіагностики у початковій школі як міждисциплінарної науки, розширення теоретичних знань студентів щодо застосування основ психодіагностики у роботі вчителя початкових класів.

Завдання курсу полягає у:

- підготовці майбутнього вчителя початкової школи до виявлення і виміру індивідуально-психологічних особливостей учнів з метою відстеження динаміки їх розвитку в навчальному процесі;

- зорієнтувати студентів у структурі психодіагностики як теоретичної дисципліни та вказати на основні сфери практичного застосування теоретичних знань;
- створити науково обґрунтовані передумови для стимулювання самопізнання і самовдосконалення особистості;
- сприяти формуванню в студентів професійно-значущих особистісних якостей та творчого ставлення до психодіагностичної діяльності •

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи психодіагностики» студенти будуть ознайомлені з: основними закономірностями сприйняття і розуміння один одного, з питаннями міжособистісних стосунків, які є найбільш значущими для особистості. Неофіційність, особиста значущість, емоційна насиченість становлять основу для впливу міжособистісних стосунків на людину. Розглядаються проблеми розвитку особистості та її взаємодії із суспільством, з'ясовуються механізми формування міжособистісних відносин людини, з'ясовуються переваги та недоліки різних систем суспільних відносин. Розуміння інших людей необхідне кожному, хто прагне спілкуватись, діяти, виховувати, займатись управлінською діяльністю. Ситуації спільної діяльності та спілкування вимагають від учасників умінь сприймати, описувати та розуміти психологічні особливості одне одного. Компетентність та успішність особистості в розумінні психологічних особливостей інших людей, партнерів по діяльності важлива здатність, яка допомагає оптимізувати будь-яку соціальну ситуацію, зменшити ймовірність конфліктів. Також ознайомляться з питаннями міжособистісних стосунків, які є найбільш значущими для особистості. Неофіційність, особиста значущість, емоційна насиченість становлять основу для впливу міжособистісних стосунків на людину.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- технологію психодіагностики, діагностичні процедури;
- основні методи психодіагностики;
- роль і місце відповідних методик в системі психологічної роботи;
- методичні принципи побудови психодіагностичних інструментаріїв;
- морально-етичні норми психодіагностичної роботи;
- методики, якими можна виміряти структурні компоненти особистості, психологічну характеристику темпераменту, методи оцінювання психічних станів.

уміти:

- визначати типологію особистостей;
- підбирати методи професійної та соціальної орієнтації, виявляти розумово обдарованих дітей;
- практично використовувати підібрані методи, правильно підбирати необхідну літературу;
- поєднувати теоретичні знання з їх практичним втіленням.

Література

1. Адаптація дітей у 1,5,10 класах / Т. Червонна. – К.: Шк.світ, 2008. – 128с

2. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ, 2008. - 295с.
3. Галян І.М. Психодіагностика. – Київ, 2009. – 463 с.
4. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. – К., «Слово», 2009
5. Пов'якель Н.І. Психологія дитячих страхів. – К: Шк.світ, 2011. – 128с
6. Психодіагностика / за ред. Корольчука М.С., Осьодло В.І. – Київ: Ельга, 2004. – 399с
7. Туриніна О.Л. Практикум з психології: Нав. посіб. – К.:МАУП, 2007. – 326с